

Program
**SOCIOKULTURNA TRANZICIJA IZ INDUSTRIJSKOG U
DRUŠTVO ZNANJA**

Natječaj
**(07.01.)“ Izgradnja hrvatskoga strukovnog nazivlja –
2. krug”**

**Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnologijski
razvoj Republike Hrvatske**

Iako je poduzeto sve potrebno kako bi se osigurala točnost i pouzdanost ovog dokumenta, on može služiti isključivo kao obavijest, odnosno kao vodič. Ovaj dokument ne predstavlja niti jedan oblik jamstva, odgovornosti, ugovorne ili druge obveze Nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj RH prema trećima.

Za detalje nužno je pogledati Pravilnik o uvjetima i postupku za dodjelu sredstava za ostvarivanje svrhe Zaklade, Preporuke i uvjete za dodjelu i korištenje sredstava Zaklade te Pravila rada Zaklade.

Izgradnja hrvatskoga strukovnog nazivlja

- Nazivlje ili terminologija bitnom je sastavnicom svakoga standardnog jezika. Nastaje ili stvaranjem novih naziva kojima se imenuju nove pojave ili pridavanjem novih značenja već postojećim riječima općega leksika. Jednim je od temeljnih uvjeta da pojedini jezik bude međunarodno priznat sustavno izgrađeno nazivlje pojedinih struka. Na svim znanstvenim područjima potrebno je sustavno pratiti razvoj struke i poticati znanstvenike na stvaranje hrvatskoga nazivlja na područjima kojima se bave.
- Nebriga za stvaranje hrvatskoga nazivlja i nekritičko prihvaćanje tuđica i ostalih posuđenica (u današnje doba uglavnom anglizama) sustavno ugrožava opstojnost hrvatskoga jezika, a time i njegov međunarodni status.
- S obzirom na taj ubrzani i, dobrim dijelom, nekontrolirani prodor tuđica u hrvatski jezik Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnologijski razvoj Republike Hrvatske (NZZ) odlučila je poduprijeti projekte izgradnje hrvatskoga nazivlja za područja koja se u današnje doba najbrže razvijaju, primjerice za područje europske pravne stečevine, računalnih znanosti, gospodarstva, financija, promidžbe, ali i sva ostala znanstvena područja.
- Ti bi se projekti trebali ostvarivati interdisciplinarnom suradnjom jezikoslovaca i stručnjaka za pojedina područja, odnosno ustanova koje se takvim zadacima bave.
- Zaklada je krajem 2007. godine odlučila poduprijeti inicijativu Vijeća za normu hrvatskoga standardnog jezika pri Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa za izgradnju i njegovanje hrvatskoga strukovnog nazivlja te je raspisala prvi krug natječaja kojim je izabrala nacionalnog koordinatora izgradnje hrvatskoga strukovnog nazivlja.
- Zadaća je nacionalnoga koordinatora podrška cjelovitom multidisciplinarnom radu na izgradnji hrvatskoga nazivlja, priprema terminoloških načela, osmišljavanje i izradba terminološke baze podataka, izradba terminološkog priručnika, organizacija terminoloških radionica i organizacija verifikacije strukovnoga nazivlja.
- U ovom drugom krugu natječaja cilj nam je poduprijeti projekte koji će pri izgradnji strukovnoga nazivlja osobitu pozornost posvetiti interdisciplinarnom pristupu, odnosno uskoj suradnji između jezikoslovaca i stručnjaka pojedinih struka te ujedno uspostaviti suradnju među stručnjacima različitih struka kako bi se nazivlje za iste pojmove u različitim strukama ujednačilo.

Tko?

- Stručnjaci zaposleni na sveučilištima, fakultetima, veleučilištima, visokim školama, javnim institutima, strukovnim udrugama, nevladinim organizacijama i državnim agencijama, samostalno ili u suradnji s drugim ustanovama i/ili stručnjacima iz zemlje i inozemstva.

Što?

- Sustavno istraživanje nazivlja pojedinih struka i prijedlog najboljih naziva i definicija te njihov upis u bazu.
- Stvaranje pojmovlja za prevođenje akata Europske unije na hrvatski jezik u suradnji s koordinatorom.

Ciljevi programa

Ovaj je program raspisan u 2 kruga s temeljnim ciljevima:

- Izradba baze podataka hrvatskoga strukovnog nazivlja pojedinih struka uz prijevodne istovrijednice na drugim europskim jezicima (u prvome redu na engleskome, njemačkome, francuskome)
- Priprema sustavne i kontinuirane suradnje stručnjaka pojedinih struka i jezikoslovaca
- Organizacija terminoloških radionica.

Uvjeti prijave

- Voditelj projekta i ostali suradnici moraju imati neposredno iskustvo u terminološkome radu
- Voditelj projekta u radu mora poštivati sljedeća terminološka načela Vijeća za normu hrvatskoga standardnog jezika:

1. Dvije mogućnosti za oblikovanje strukovnoga nazivlja:

- a) posuđivanje iz jezika u kojima je takvo nazivlje već izgrađeno
- b) stvaranje novih hrvatskih naziva na temelju terminoloških načela

2. Temeljna načela:

- pri tvorbi nazivlja nužna je suradnja stručnjaka i jezikoslovaca
- domaći naziv ima prednost pred stranim
- kraći naziv ima prednost pred duljim
- prošireniji naziv ima prednost pred manje proširenim
- naziv koji je korisnicima (stručnjacima određene struke) prihvatljiviji ima prednost

- pred nazivom koji je manje prihvatljiv
- naziv mora biti usklađen sa (fonološkim, morfološkim, tvorbenim, leksičkim, sintaktičkim) sustavom hrvatskoga standardnog jezika
- naziv od kojeg se lakše tvore tvorenice ima prednost pred onim od kojeg se ne mogu tvoriti tvorenice
- poželjno je da unutar istoga terminološkog sustava naziv bude jednoznačan
- značenje naziva ne smije se bez valjana razloga mijenjati
- ne treba nazivu koji je prihvaćen u jednom značenju davati nova značenja (to je opravdano kod semantičkih prevedenica, tj. naziva koji su na isti način već tvoreni u mnogim jezicima; tipa *mouse* ~ *miš*)
- pri posuđivanju naziva tzv. internacionalizmi, to jest nazivi latinskoga i grčkoga podrijetla imaju prednost pred nazivima preuzetim iz engleskoga, francuskoga, njemačkoga itd.
- naziv ima prednost ako odgovara pojmu kojemu je pridružen i odražava svoje mjesto u pojmovnome sustavu, a o tome može odlučiti predmetni stručnjak.

Kriteriji procjene

- Dosadašnja iskustva voditelja projekta u radu na izgradnji strukovnoga nazivlja i iskustvo u vođenju/koordinaciji projekata
- Dosadašnje publikacije voditelja projekta i suradnika koje se bave strukovnim nazivljem
- Kakvoća i relevantnost predloženoga projekta za područje "Izgradnja hrvatskoga strukovnog nazivlja"
- **Kakvoća ostalih prijedloga iz istoga znanstvenoga područja; Zaklada će podržati najbolji prijavljeni projekt u pojedinome znanstvenom polju**

Prijava

- **Prijava se vrši putem EPP sustava dostupnog na mrežnim stranicama NZZ-a (<http://www.program.nzz.hr/prijava>)**
- Prijavi je potrebno priložiti*:
  - Obrazac A - opis projekta
  - Obrazac E - provedbeni plan projekta
  - Obrazac B - precizni financijski plan projekta
  - Obrazac C i D - životopis voditelja projekta te svih suradnika (u *NZZ Životopis obrascu*) s opisom (dokaz) dosadašnje istraživačke aktivnosti (popis publikacija i njihov odjek) za voditelja i sve članove tima.

*Detaljne upute o načinu prijave i obveznim dokumentima dostupne su u EPP sustavu za prijavu projekata.

Financiranje

- Zaklada će financirati projekte u trajanju do 12 mjeseci
- Ukupan fond za financiranje drugoga kruga programa "Izgradnja hrvatskoga strukovnog nazivlja" : 800.000,00 kn
- **Financiranje po projektu: do 100.000,00 kn**
- Programom se financiraju:
  - **materijalni troškovi istraživanja (do 20.000,00 kn)**
  - **honorari (do 50.000,00 kn)**
  - **troškovi putovanja (do 30.000,00 kn)**
  - **organizacija radionica (do 30.000,00 kn)**

Obveze dobitnika sredstava

- Pridržavanje zacrtanoga plana rada i financijskoga plana
- Prihvatanje provjere napredovanja projekta (Službeni posjet Zaklade) koju će provesti stručni tim NZZ-a
- Podnošenje periodičnoga (nakon 6 mjeseci) opisnoga i financijskoga izvješća na temelju kojega će se donijeti odluka o daljnjem financiranju te završnoga izvješća na službenim obrascima Zaklade
- Javno predavanje i javne prezentacije tijekom projekta i nakon njegova završetka
- Izradba i održavanje mrežnih stranica projekta
- Korištenje znaka Zaklade i isticanje Zaklade u svim publikacijama i javnim predstavljanim projektima
- **U suradnji sa Zakladom pripremiti završnu publikaciju rezultata programa**

Evaluacija

- Evaluaciju pristiglih prijedloga projekata će provesti Evaluacijski odbor (EO) na službenome Evaluacijskom obrascu I
- Za projekte u trajanju od godinu dana tražit će se periodično izvješće na obrascu za izvješća nakon šest mjeseci, koje će procjenjivati isti EO na Evaluacijskom obrascu III. Nakon evaluacije periodičnoga izvješća moguće je nastaviti financiranje, promijeniti ugovor o financiranju ili prekinuti financiranje. Odluku o financiranju donosi Upravni odbor (UO) Zaklade.
- Svi kandidati morat će podnijeti završno izvješće na Obrascu za izvješće. EO će izvješća procjenjivati na Evaluacijskom obrascu III. Izvješće će biti objavljeno na mrežnim stranicama Zaklade i u publikacijama Zaklade.

O programu

- Trajanje programa: 1 godina
- Ukupan je fond programa za dva kruga natječaja 1.000.000,00 kn.

- **Rok za prijavu: 15. listopada 2008.**

Rokovi

- U srpnju 2007. UO donosi odluku o raspisivanju natječaja.
- **Rok za prijavu u 2008. godini: 15. listopada 2008.**
- Prijave koje stignu do **15. listopada 2008.** bit će evaluirane u studenome i prosincu 2008., a financiranje može početi najranije u siječnju 2009.

Prijave koje nisu u skladu s bilo kojim detaljem iz ovoga dokumenta, obrascima za prijavu na natječaj, Preporukama i uvjetima za dodjelu i korištenje sredstava Zaklade ili su u suprotnosti s pravilima rada Zaklade ne će biti prihvaćene i vratit će se predlagateljima prije evaluacije.

Prijava se podnosi u elektroničkome i tiskanome obliku zaključno s datumom navedenim u rokovima prijave za ovaj natječaj. Elektronička se prijava šalje preko EPP sustava za prijavu koji je dostupan na mrežnim stranicama Zaklade. Potpisana prijava u tiskanome obliku, označena «ORIGINAL», i tri kopije moraju biti dostavljene na adresu Zaklade u Rijeci. Elektronička i tiskana verzija moraju biti istovjetne – Zaklada ne će biti odgovorna za moguće razlike.

Prijave slati na adresu

**Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i
tehnologijski razvoj RH
Trg braće Mažuranića 10
51000 Rijeka
- za natječaj -**

Upravni odbor NZZ-a zadržava pravo promjene uvjeta natječaja za sljedeće rokove prijave.

Dodatne informacije

Josipa Bađari

Programska koordinatorica
T 051/406587
F 051/406585
E josipa@nzz.hr

Ana Ravnić Perfido

Programska koordinatorica
T 051/406587
F 051/406585
E ana@nzz.hr